

Aan de leden van het algemeen bestuur
van de Gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland
Postbus 137
4001 WG TIEL

Zaltbommel, 24 mei 2019

Onderwerp: Accountantsverslag 2018 Gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Hierbij ontvangt u het accountsverslag over het boekjaar 2018. In het accountantsverslag zijn onze belangrijkste bevindingen naar aanleiding van de controle opgenomen.

De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland. In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2018 gecontroleerd.

Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten die hieruit naar voren komen een goede basis vormen voor ons oordeel ten aanzien van de jaarrekening 2018 van de Gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland.

Wij maken u erop attent dat voor dit accountantsverslag een beperkte verspreidingskring geldt. Het accountantsverslag is uitsluitend bestemd voor het algemeen- en dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland.

Met vriendelijke groet,

FSV Accountants + Adviseurs B.V.

drs. K. (Kjeld) Verhoeven RA

Y.G.P.M. (Yannick) Viguurs AA

Managementsamenvatting

Reikwijdte van de controle

Middels de opdrachtbevestiging van 30 augustus 2018 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2018. De reikwijdte van de controle staat beschreven in de opdrachtbevestiging. Daarnaast zijn het Besluit accountantscontrole decentrale overheden en uw controleverordening op grond van artikel 213 van de Gemeentewet van toepassing.

Wij hebben nu vastgesteld dat er aan de minimale interne beheersingsmaatregel (voldoende functiescheiding) is voldaan.

Tijdens de uitvoering van de controleplanning hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle 2018 voldoende voor de doelstelling van onze controle.

Wij hebben conform het door u vastgestelde Controleprotocol Regio Rivierenland de controle uitgevoerd met inachtneming van de volgende toleranties:

Goedkeuringstoleranties		
Fouten	1% van het totaal van de lasten incl. dotaties reserves	€ 110.000
Onzekerheden	3% van het totaal van de lasten incl. dotaties reserves	€ 330.000

Strekking controleverklaring

Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden en met inachtneming van de bevindingen zullen wij de jaarrekening 2018 voor de getrouwheid een goedkeurend oordeel geven. Voor de rechtmatigheid zullen wij ook een goedkeurend oordeel geven.

Belangrijkste bevindingen jaarrekeningcontrole 2018

- De jaarverslaggeving 2018 voldoet aan de verslaggevingsvoorschriften (BBV).
- Er is geen sprake van begrotingsonrechtmatigheden met invloed op de strekking van de controleverklaring.
- Het gerealiseerd resultaat over 2018 komt uit op een voordelig saldo van € 190.000. Dit resultaat is als "Nog te bestemmen resultaat" in de balans per 31 december 2018 opgenomen.
- Het weerstandsvermogen voldoet aan de door u gestelde minimumeisen.
- De bezoldigingen over 2018 van de Gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland zijn niet strijdig met de WNT en de jaarrekening 2018 van de Gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland voldoen aan de publicatieverplichtingen van de WNT.
- Er was geen noodzaak tot het opnemen van SiSa-bijlage in de jaarrekening 2018. Er zijn hiervoor derhalve ook geen werkzaamheden uitgevoerd.

Toelichting bevindingen controle jaarrekening 2018

Kwaliteit verslaggeving voldoet aan de voorschriften (BBV)

De jaarstukken 2018 bestaan uit:

- Het jaarverslag 2018 (programmaverantwoordingen en verplichte paragrafen);
- De jaarrekening 2018 (balans en overzicht baten en lasten in de jaarrekening met toelichtingen).

In het jaarverslag, onderdeel programmaverantwoording, dient informatie opgenomen te worden over: wat hebben we gedaan, wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost? De programmaverantwoordingen vormen samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen en risicobeheersing, bedrijfsvoering etc.) het jaarverslag. Beide onderdelen vallen niet (expliciet) onder de controle van de jaarrekening. Primair object van de accountantscontrole (op grond van artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening (de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting).

De inhoud van het jaarverslag (programmaverantwoordingen en paragrafen) hebben wij 'marginaal' getoetst. Deze toetsing blijft beperkt tot het signaleren van mogelijke tegenstrijdigheden tussen het jaarverslag en de jaarrekening. De accountantscontrole omvat daarom geen oordeel over de inhoudelijke juistheid en volledigheid van de informatieverstrekking opgenomen in de programmaverantwoording en de verplichte paragrafen.

Bij onze controle hebben wij geen tegenstrijdigheden tussen het jaarverslag en de jaarrekening geconstateerd. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn goed met elkaar verenigbaar, waarbij de wettelijke verslaggevingsregels (BBV) in voldoende mate zijn nageleefd.

Begrotingsonrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2018, toetsen wij de begrotingsrechtmatigheid. De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door de gemeenschappelijke regeling zelf nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan het algemeen bestuur, zodat dit tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan het algemeen bestuur van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van het algemeen bestuur.

Het begrotingscriterium is in 2015 verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota 2015 van de Commissie BBV. De belangrijkste inhoudelijke aanpassing in 2015 betrof de vaststelling dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Essentieel is dat het algemeen bestuur nadere regels kan stellen wanneer kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (1), kostenoverschrijdingen passend binnen het beleid (2) en

kostenoverschrijdingen bij opneinderegelingen (3) moeten meewegen bij het oordeel van de accountant. In die gevallen dat het algemeen bestuur geen nader beleid stelt, geldt het uitgangspunt dat deze kostenoverschrijdingen door de accountant niet worden betrokken bij de beslissing of al dan niet een goedkeurende controleverklaring kan worden afgegeven. Deze kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen. In de toelichting (per programma) op de baten en lasten 2018 is een analyse van begrotingsafwijkingen opgenomen. Hiermee legt uw gemeenschappelijke regeling op een adequate wijze verantwoording af over de rechtmatigheid van de lasten over 2018.

Daarnaast moet de accountant in het accountantsverslag deze kostenoverschrijdingen, waarvan het dagelijks bestuur in de jaarrekening moet aangeven dat ze nog dienen te worden geautoriseerd, aan de orde stellen. Extra lasten die worden gemaakt omdat extra opbrengsten daarvoor ruimte bieden terwijl deze extra lasten niet direct gerelateerd zijn aan de extra opbrengsten en waarbij het algemeen bestuur nog geen besluit heeft genomen over de aanwending van deze extra opbrengsten, zijn onrechtmatig.

In totaal heeft uw gemeenschappelijke regeling € 10,636 miljoen aan lasten begroot (na wijziging) tegenover € 10,562 miljoen aan werkelijke lasten in 2018. Dit is totaal een onderbesteding van € 0,074 miljoen. Aan baten had uw gemeenschappelijke regeling een bedrag van € 10,127 miljoen begroot, tegenover € 11,442 miljoen aan werkelijk baten in 2018. In totaal gaat het om een hogere realisatie aan baten van € 1,389 miljoen. Deze hogere realisatie is grotendeels toe te wijzen aan de gerealiseerde boekwinst bij de verkoop van een bedrijfspand.

Naleving en publicatie ingevolge de Wet Normering Topinkomens (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing. Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechtens in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen.

Voor gemeenschappelijke regelingen geldt dat de directeur alsook leden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur als topfunctionaris worden aangemerkt. De algemene maximale bezoldiging mag voor een topfunctionaris voor 2018 maximaal niet meer bedragen dan € 187.000 per jaar. De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de instelling.

Overschrijding van de bezoldigingsnorm wordt aangemerkt als een onverschuldigde betaling, die door de topfunctionaris terugbetaald moet worden aan de instelling. Gebeurt dit niet, dan is FSV Accountants + Adviseurs wettelijk verplicht om bij het ministerie melding te doen van deze onverschuldigde betaling. Wij hebben tevens een meldingsplicht indien u geen of onjuiste gegevens heeft gepubliceerd in de jaarrekening.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2018 van Gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2018 van Gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Overige onderwerpen

Onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) opgenomen in de 'Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)' en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie FSV Accountants + Adviseurs ingebed.

Op basis van onze toetsing concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij Gemeenschappelijk regeling Rivierenland in 2018 is gewaarborgd. FSV Accountants + Adviseurs is onafhankelijk van de Gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid.

In 2018 zijn er door ons geen aanvullende diensten verricht.

Bevestiging van het management

Wij hebben van het management, ter bevestiging van zijn verantwoordelijkheden inzake de financiële verslaggeving, een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening opgevraagd en ontvangen.

Medewerking management

Er zijn geen meningsverschillen met het management geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controle-opdracht door het management en de medewerkers van de Gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Grondslagen van de jaarrekening adequaat toegelicht

Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie en baten en lasten van uw organisatie. Daarnaast vereisen zij van het dagelijks bestuur het toepassen van oordeelsvorming ten aanzien van moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw gemeenschappelijke regeling zijn uiteengezet in de paragraaf grondslagen van resultaatbepaling en waardering in de jaarrekening 2018. In 2018 hebben zich geen wijzigingen van materieel belang voorgedaan in toegepaste waarderingsgrondslagen, die een aanzienlijke invloed hebben gehad op de baten en lasten of de financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling.

Wij hebben het door het dagelijks bestuur toegepaste proces met betrekking tot belangrijke verslaggevingsonderdelen geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Indien nodig, hebben wij specialisten betrokken bij het beoordelen van toepassing van de juiste methodiek, de aannames, de berekeningen en de consistente toepassing van de betrokken

modellen en/of de van toepassing zijnde financiële verslaggeving. Wij zijn van mening dat de verslaggevingsonderdelen en de toegepaste inschattingen reëel zijn en consistent worden gebruikt.

Geen vermoedens of signalen van fraude

In Nederland is de accountant wettelijk verplicht om al ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het management van de organisatie. Wij benadrukken hierbij dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.

Wij hebben het frauderisico besproken met het controleteam en het financieel management van de Gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland, waarbij de nadruk door ons is gelegd op de vermoedens van materiele onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken. Van de directie en het management hebben wij middels de bevestiging bij de jaarrekening vernomen dat er door hen geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of werknemers die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing of anderen in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn op de jaarrekening, zijn betrokken.

Tevens hebben wij zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die gericht waren op het risico van het 'omzeilen' van de interne beheersingsmaatregelen door de directie en het management te detecteren. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen en schattingen en hebben significante en niet-routinematige transacties met behulp van gegevensanalyses onderzocht. Hierbij hebben wij geen bijzonderheden geconstateerd.

Hoewel wij een professioneel kritische houding hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, willen wij opmerken dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken hiervan. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2018 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij terzake geen volledigheid pretenderen.

In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat bij de controle van de jaarrekening geen zaken betreffen de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken.